

Kalender 2023

Speciale Dagen & Wereld Feesten

JANUARI 2023

Chinees Nieuwjaar

In 2023 vieren Chinezen het nieuwe jaar op 22 januari. Dan begint het jaar van de Tijger. Het feest gaat gepaard met vuurwerk en er dansen kleurrijke Chinese leeuwen en draken door de straten. Voor nieuwjaarsdag betalen Chinezen hun schulden af, ze kopen nieuwe kleren en maken het huis schoon. Daarmee probeert men 'het kwade' in het oude jaar te laten en geluk over het nieuwe jaar af te roepen.

De legende van Nian

De traditionele draken- en leeuwensdansen en het gebruik van veel vuurwerk heeft waarschijnlijk met Nian te maken. Volgens legenden was Nian een mensetend roofdier dat ongemerkt huizen kon binnendringen. Nian verbleef in de diepe zee en kwam alleen bij de overgang van Oud- op Nieuwjaar tevoorschijn. Nian bleek gevoelig te zijn voor lawaai en de kleur rood. Hij kon worden verdreven met explosies, vuurwerk, Chinese leeuwen en veelvuldig gebruik van de kleur rood in het huis. Deze gebruiken leidden tot de eerste nieuwjaarsvieringen.

Goede zaken, geluk en overvloed

Elkaar geluk, goede zaken en overvloed wensen, hoort erbij. Met de familie is er een groot diner met negen gerechten. Het getal negen staat voor de eeuwigheid. En kinderen krijgen rode envelopjes met geld.

Tijdens de nieuwjaarsperiode verblijft men bij familie. De Chinese nieuwjaarsperiode duurt 15 dagen en eindigt met het lantaarnfeest.

Chinees Nieuwjaar: met traditionele draken- en leeuwensdansen en vuurwerk wordt het Chinees Nieuwjaar ingeluid.

22 januari 2023

JANUARI 2023

ZO 1

- Nieuwjaarsdag
- Nieuwjaarsduik

MA 2

DI 3

WO 4

DO 5

VR 6

- Driekoningen

ZA 7

- Mahayana

ZO 8

MA 9

DI 10

WO 11

DO 12

VR 13

ZA 14

- Makar Sankranti

ZO 15

MA 16

- Martin Luther King-dag
- Blue Monday

DI 17

WO 18

DO 19

VR 20

ZA 21

ZO 22

- Chinees Nieuwjaar

MA 23

DI 24

- Internationale Dag van het Onderwijs

WO 25

- Betico Croes Dag

DO 26

- Vasant Panchami
- Poëzieweek

VR 27

- Poëzieweek
- Nationale Tuinvogel-telling

ZA 28

- Poëzieweek
- Nationale Tuinvogel-telling

ZO 29

- Poëzieweek
- Nationale Tuinvogel-telling
- Nationale Holocaust Herdenking

MA 30

- Poëzieweek

DI 31

- Poëzieweek

- 1 Nieuwjaarsdag: in de westerse wereld wordt op 1 januari Nieuwjaar gevierd. Het oude jaar wordt op 31 december om 24.00 uur 's nachts afgesloten met vuurwerk.
- 1 Nieuwjaarsduik: de traditionele duik in de Noordzee (of ander open water) als frisse start van het nieuwe jaar.
- 6 Driekoningen: de drie koningen komen in Bethlehem aan, bij de stal waar Jezus is geboren (Christendom).
- 7 Mahayana, het Boeddhistisch Nieuwjaar.

- 14 Makar Sankranti: een uitbundig gevierd Hindoeïstisch feest, met het oplaten van kleurige vliegers. Gevierd wordt dat de zonnegod weer naar het Noorden gaat.
- 16 Martin Luther King-dag: viering van de verjaardag van de in 1968 vermoorde dominee en burgerrechtenactivist (Verenigde Staten).
- 16 Blue Monday: dit zou 'de meest deprimerende dag' van het jaar zijn. Naar het Engelse begrip feeling blue.

- 25 Betico Croes Dag: herdenking van de geboorte van Gilberto François 'Betico' Croes. Hij hielp Aruba bij het verkrijgen van de 'Status Aparte'.
- 26 Vasant Panchami: viering van de komst van de lente (Hindoeïsme).
- 29 Nationale Holocaust Herdenking: jaarlijkse herdenking bij het Spiegelmonument 'Nooit Meer Auschwitz' in het Wertheimpark in Amsterdam.

FEBRUARI 2023

Carnaval

De oorsprong van het carnaval vinden we diep in het verleden. Zo waren er in de Romeinse tijd Saturnaliën: feesten ter ere van de god Saturnus. Belangrijke overeenkomst tussen Saturnaliën en het huidige carnaval is dat de wereld een paar dagen helemaal 'op z'n kop gaat'. Tijdens Saturnaliën werd de hiërarchie omgedraaid: heren bedienden hun slaven en speelden op gelijke voet het dobbelspel. De slaven kleden zich als hun heren. Saturnaliën was bij de bevolking één van de meest geliefde feesten. De Romeinse dichter Catullus noemde het zelfs 'de beste van de dagen'.

Vóór de vastentijd

En in 1091 besloot de Rooms-Katholieke kerk het feest op te nemen in de christelijke voorschriften. Carnaval kreeg een plek vóór Aswoensdag en vóór de 40 dagen durende vastentijd. Zo werd carnaval de laatste mogelijkheid om zich nog te buiten te gaan, voordat de vastentijd begon.

Rituelen

Het huidige carnaval kent veel rituelen. Zo wordt de symbolische sleutel van de stad - en daarmee ook het bestuur - overgedragen aan Prins Carnaval, een gewone burger en lid van een carnavalsvereniging. Daarmee wordt de sociale orde omgedraaid en neemt de 'gewone' bevolking als het ware tijdelijk de macht over. Naast grote optochten, zijn er talloze feesten waarop gehost en gedronken wordt. De feesten zijn buiten op straat, maar vooral in cafés, wijkgebouwen en danszalen. Verkleeden, schminken en daardoor een andere identiteit aannemen is de kern. Die rol blijven volhouden, dat is het spel.

Carnaval: verkleeden, schminken en daardoor een andere identiteit aannemen is de kern. En natuurlijk: veel plezier hebben met elkaar!

18-21 februari 2023

FEBRUARI 2023

WO 1

- Poëzieweek
- Wereld Hidjab Dag

DO 2

- Imbolc/Oimelc

VR 3

ZA 4

- Werelddag tegen Kanker

ZO 5

- Deng Jie

MA 6

- Magha Puja
- Toe Bisjvat
- Zero Tolerance Day

DI 7

WO 8

DO 9

VR 10

ZA 11

ZO 12

MA 13

DI 14

- Valentijnsdag

WO 15

- Parinirvana

DO 16

VR 17

ZA 18

- Carnaval
- Lailat-ul-Meraj

ZO 19

- Carnaval

MA 20

- Carnaval
- Internationale Dag Sociale Rechtvaardigheid

DI 21

- Carnaval
- Vastenavond

WO 22

- Aswoensdag

DO 23

VR 24

ZA 25

- Herdenking Februari-staking

ZO 26

MA 27

- Asmaandag

DI 28

- 1 Wereld Hidjab Dag: voor religieuze tolerantie, solidariteit en begrip. Hidjab/hijab is een hoofddoek/sluiser die het hoofd en de hals bedekt, wordt vaak door moslimvrouwen gedragen (Islam).
- 2 Imbolc/Oimelc: ploeg- en zaai feest (Natuurgodsdienst).
- 4 Werelddag tegen Kanker: de preventie, detectie en behandelingen van kanker verbeteren.
- 5 Deng Jie, Lantaarnfestival: afsluiting van het Chinese lentefestival op de 15e dag tijdens de volle maan.
- 6 Magha Puja: herdenking van spontane samenkomst van 1250 Arahant-discipelen van de Boeddha.
- 6 Toe Bisjvat: Bomenfeest, ontwakken van de natuur (Jodendom).
- 6 Zero Tolerance Day: internationale dag tegen vrouwelijke genitale verminking. Doel: wereldwijd uitbanning van vrouwenbesnijdenis (Verenigde Naties).

- 14 Valentijnsdag: dag waarop geliefden elkaar extra aandacht geven.
- 15 Parinirvana: de dood van Boeddha (Mahayana-boeddhisten).
- 18 Lailat-ul-Meraj: hemelvaart Mohammed (Islam).
- 18-21 Carnaval: een uitbundig volksfeest, vooral gevierd in het zuiden van Nederland.
- 20 Internationale Dag Sociale Rechtvaardigheid: bevorderen van gelijke kansen voor iedereen.
- 21 Vastenavond: het einde van de carnavalsperiode (Rooms-Katholiek).
- 22 Aswoensdag: de eerste dag na Carnaval. Katholieken starten hun 40 vastendagen. Aswoensdag is een dag van boetedoening, waarop gelovigen berouw tonen voor hun zonden.
- 25 Herdenking Februaristaking: op 25 & 26 februari 1941 begon in Amsterdam een verzetsactie tegen de Duitse bezetter in Nederland. De staking was het enige massale en openlijke protest tegen de Jodenvervolgning in bezet Europa. Het breidde zich uit naar de rest van Nederland.
- 27 Asmaandag: begin van de Orthodoxe vastentijd (Christendom).

MAART 2023

Holi Phagwa

Het Holi Feest wordt ook Holi Phagwa, Phagwa, Phagawan of Phaguaa genoemd. Dit Hindoeïstisch feest wordt in maart gevierd. Het is een lentefeest - waarbij het goede het wint van het kwade - én een Nieuwjaarsfeest.

Op Holi Phagwa luiden Hindoes het nieuwe jaar in, op de eerste dag na de volle maan van de Hindoe-maand Chaitre. Het valt samen met het begin van de lente op het noordelijk halfrond. Tijdens het feest wenst men elkaar 'Subh Holi': gelukkig nieuwjaar.

Kastensysteem

Holi komt oorspronkelijk uit India, waar het kastensysteem de samenleving verdeeld in klassen, die (deels) aan huidskleur gekoppeld zijn. Maar tijdens dit feest is iedereen gelijk. Mensen werpen elkaar bont gekleurd poeder toe en bepoederen elkaar ermee. De verschillen tussen religie of afkomst zijn dan niet meer zichtbaar. En maatschappelijke grenzen tussen sociale lagen, jong en oud, rijk of arm, vallen weg. Deze ene dag zijn alle mensen gelijk. Culturele rijkdom, wederzijds respect en tolerantie maken het Holi Feest elk jaar onvergetelijk.

Leren van ouderen

Het kleurenpoeder staat ook voor vruchtbaarheid, kracht en bloei van de natuur.

Het feest wordt afgesloten met Bhurwa Mangar, waarbij de jongere familieleden op bezoek gaan bij de oudere. De oudere generatie geeft kennis en wijsheid door aan de jongere generatie.

Holi Phagwa: tijdens dit kleurrijk feest is iedereen gelijk: verschillen in religie of afkomst tellen even niet meer mee.

8 maart 2023

MAART 2023

WO 1

- Nationale Complimenten Dag
- Women of Color Day

DO 2

- Dag van de Doktersassistent

VR 3

ZA 4

ZO 5

MA 6

- Europese Dag van de Logopedie
- Ta'anit Ester

DI 7

- Poerim
- Holika Dahan
- Lailat-ul-Baraat

WO 8

- Holi Phagwa
- Internationale vrouwendag

DO 9

VR 10

- Vrijwilligersactie NL Doet (Oranjefonds)

ZA 11

- Vrijwilligersactie NL Doet (Oranjefonds)
- Boekenweek

ZO 12

- Boekenweek

MA 13

- Boekenweek
- Brain Awareness Week

DI 14

- Boekenweek
- Brain Awareness Week

WO 15

- Boekenweek
- Brain Awareness Week
- Nationale Boomfeestdag

DO 16

- Boekenweek
- Brain Awareness Week

VR 17

- Boekenweek
- Brain Awareness Week

ZA 18

- Boekenweek
- Brain Awareness Week
- Stille Omgang Amsterdam

ZO 19

- Boekenweek
- Brain Awareness Week
- Dag van de Zorg en Welzijn

MA 20

- Internationale Dag van het Geluk
- Wereldverteldag
- Start van de lente

DI 21

- Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie
- Wereldpoëziedag

WO 22

- Chaitra Navrati

DO 23

- Chaitra Navrati
- Ramadan

VR 24

- Chaitra Navrati
- Nationale Dag van de Muziek
- Ramadan

ZA 25

- Chaitra Navrati
- Ramadan

ZO 26

- Start zomertijd
- Chaitra Navrati
- Ramadan

MA 27

- Chaitra Navrati
- Ramadan

DI 28

- Chaitra Navrati
- Ramadan

WO 29

- Chaitra Navrati
- Ramadan

DO 30

- Chaitra Navrati
- Ramadan

VR 31

- Ramadan

1 Women of Color Day: vrouwen laten anderen kennismaken met de gebruiken en tradities die behoren bij hun afkomst.

6 Ta'anit Ester: Vastendag (Jodendom)

7 Poerim: Lotenfeest (Jodendom)

7 Holika Dahan: de laatste dag van de Hindoe kalender. Er wordt afscheid genomen van slechte gedachten en gewoonten.

7 Lailat-ul-Baraat: Nacht van de Lotsbezegeling en vergeving (Islam).

8 Holi Phagwa. Op de eerste dag van de maand Chaitra, vieren hindoes Holi Phagwa.

8 Internationale vrouwendag: extra aandacht voor vrouwenemancipatie

15 Nationale Boomfeestdag: Boomplantdag.

18 Stille Omgang Amsterdam: herdenking van het 'Mirakel van Amsterdam' dat plaatsvond op 15 maart 1345.

20 Internationale dag van het Geluk: de 'gelukkigste landen ter wereld' worden bekendgemaakt in het World Happiness Report. Nederland staat de afgelopen jaren vaak in de top 10 van meest gelukkige landen.

22-30 Chaitra Navrati: op de eerste dag van lichte helft van de maand Chaitra begint de vier maanden durende vastenperiode. Met een offerdienst vereert de Hindoe de negen verschijningsvormen van de universele moeder. Dit is het begin van het nieuwe Hindoe jaar.

23 (23 maart - 20 april) Ramadan: vastenmaand, herdacht wordt dat profeet Mohammed de eerste openbaringen (de latere boeken van de Koran) ontving. Er wordt tussen zonsopgang en zonsondergang niet gegeten en gedronken (Islam). (eind maart tot half april) Hanami Matsuri: Japans Kersenbloesemfeest dat tussen eind maart en half april wordt gevierd. Als in Japan de kersenvol in bloei staan, gaan Japanners naar de parken om de lente te vieren.

mrt/apr

APRIL 2023

Suikerfeest (Eid al-Fitr)

Het Suikerfeest is een feest ter afsluiting van de Ramadan, de vastenmaand voor moslims. Op de laatste dag van de Ramadan gaan de gelovigen naar de moskee voor een gezamenlijk gebed, nadat ze eerst een aalmoes (zakat) hebben gegeven.

Na het feestgebed in de moskee, kan het Suikerfeest of Eid al-Fitr beginnen. Moslims dragen nieuwe en de mooiste kleding als onderdeel van de viering. Men gaat op bezoek bij de burens, familieleden en vrienden, met zelfgemaakte lekkernijen zoals koekjes en gebak. Ook arme en zieke mensen worden vereerd met een bezoek.

Goede voornemens

Het Suikerfeest is dé gelegenheid om ruzies en conflicten van de afgelopen tijd uit te praten en bij te leggen. In sommige Islamitische landen is er kermis en staan er snoepkramen op straat. Iedereen is aardig voor de ander en het streven is om met een schoon geweten en met goede voornemens weer verder te gaan.

Drie dagen

Omdat de maan in elk deel van de wereld op een ander tijdstip zichtbaar is, is er wereldwijd geen vast tijdstip waarop de Ramadan en het Suikerfeest beginnen.

Officieel duurt het Suikerfeest 3 dagen, maar de nadruk ligt op de eerste dag.

APRIL 2023

ZA 1

- 1 April (Grapjes Dag)
- Ramadan

ZO 2

- Ramadan
- Palmpasen

MA 3

- Ramadan

DI 4

- Ramadan

WO 5

- Ramadan
- Sederavond

DO 6

- Ramadan
- Theravada
- Wandel naar je werk dag
- Stoepkrijt dag
- Witte Donderdag
- Pesach

VR 7

- Ramadan
- Pesach
- Goede Vrijdag
- Wereldgezondheidsdag

ZA 8

- Ramadan
- Pesach

ZO 9

- Ramadan
- Pesach
- Pasen

MA 10

- Ramadan
- Pesach
- Pasen
- Seú

DI 11

- Ramadan
- Pesach
- Wereld Parkinson Dag

WO 12

- Ramadan
- Pesach

DO 13

- Ramadan
- Pesach
- Witte Donderdag

VR 14

- Ramadan
- Vaisakhi

ZA 15

- Ramadan

ZO 16

- Ramadan

MA 17

- Ramadan

DI 18

- Ramadan
- Jom Hasjoa

WO 19

- Ramadan
- Landelijke Dag tegen Pesten

DO 20

- Ramadan
- Secretaressedag
- Koningsspelen

VR 21

- Koningsspelen
- Eid al-Fitr (Suikerfeest)

ZA 22

- Eid al-Fitr (Suikerfeest)
- Earth Day (Dag van de Aarde)

ZO 23

- Eid al-Fitr (Suikerfeest)

MA 24

DI 25

- Proclamatiedag Republiek der Zuid Molukken

WO 26

DO 27

- Koningsdag

VR 28

- Werelddag voor Veiligheid en Gezondheid op het werk

ZA 29

- Internationale Dag van de Dans

ZO 30

mrt/apr Hanami Matsuri (eind maart tot half april).

mrt/apr Ramadan (Islam) (23 maart-20 april).

2 Palmpasen: de laatste vastenzondag voor Pasen (Christendom).

5 Sederavond: de uittocht uit Egypte wordt herdacht (Jodendom).

6 Theravada: Boeddhistisch Nieuwjaar.

6 Witte Donderdag: herdenking van de laatste avondmaaltijd die Jezus met zijn twaalf discipelen hield (Christendom).

6-13 Pesach: herdenking van het einde van de joodse slavernij en de uittocht uit Egypte (Jodendom).

7 Goede Vrijdag: Christenen herdenken de kruisiging van Jezus.

10 Seú: oogstfeest (Curaçao).

14 Vaisakhi: Sikhs vieren de geboorte van de Khalsa als een gezamenlijke verjaardag van het volk.

18 Jom Hasjoa: Joodse herdenkingsdag van de slachtoffers van de Jodenvervolgving.

21-23 Eid al-Fitr: Suikerfeest (Islam).

27 Koningsdag: Koning Willem Alexander is jarig, hij wordt 56 jaar.

MEI 2023

Nationale Bevrijdingsdag

Bevrijdingsdag is de nationale feestdag waarop we de bevrijding van Nederland in 1945 vieren. Op deze dag vieren we ook de bevrijding van het toenmalig Nederlands-Indië. Nederland staat op 5 mei ook stil bij de waarde van vrijheid, democratie en mensenrechten. De overheid koos voor deze datum omdat op die dag de Duitsers capituleerden.

Dodenherdenking

Voorafgaand aan Bevrijdingsdag vindt op 4 mei de Nationale Dodenherdenking plaats. Nederland herdenkt alle mensen die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld, zijn omgekomen of vermoord, zowel tijdens de Tweede Wereldoorlog, de koloniale oorlog in Indonesië en in oorlogssituaties en vredesoperaties daarna.

De 5 mei-lezing

De Nationale Viering van de Bevrijding begint elk jaar in een andere provincie, met de 5 mei-lezing. Daarna wordt het bevrijdingsvuur ontstoken. Dat is het startsein voor de Bevrijdingsfestivals en andere festiviteiten in het land. Zoals bijvoorbeeld de Vrijheidsmaaltijden waar mensen gezamenlijk aan lange tafels eten en andere mensen kunnen ontmoeten. Meestal met inspirerende toespraken over vrijheid en onvrijheid.

Bevrijdingsfestivals

De Nationale Bevrijdingsdag is een feestelijke dag. Overal in het land worden activiteiten georganiseerd, voor jong en oud. De grote evenementen, bevrijdingsfestivals en dansfeesten zijn populair. 's Avonds sluit het 5 mei-concert op de Amstel in Amsterdam de dag feestelijk af.

Nationale Bevrijdingsdag: op Bevrijdingsdag gaat het over onze vrijheid en de waarde van vrijheid.

5 mei 2023

- 1 Dag van de Arbeid: wereldwijde feestdag, vanwege de strijd voor een 8-urige werkdag en de emancipatie en rechten van de arbeiders.
- 4 Nationale Dodenherdenking: herdenking van de Nederlandse slachtoffers van oorlogsgeweld vanaf de Tweede Wereldoorlog.
- 5 Nationale Bevrijdingsdag. Viering van de bevrijding van het Nederlandse koninkrijk in 1945 van de Duitse bezetting.
- 6 Wesak: Boeddha Dag. Theravada-boeddhisten herdenken de geboorte, de verlichting en de dood van de Boeddha.

- 9 Europese dag van de Beroerte: dag van de preventie tegen een beroerte (cerebrovasculair accident, CVA).
- 9 Lag Ba'omer: een rouwperiode van 33 dagen in het Jodendom: de omertijd.
- 12 Dag van de Zorg / Dag van de Verpleging wordt gehouden op de geboortedag van Florence Nightingale, de beroemde Italiaanse verpleegster. Op 12 mei worden verzorgenden en verpleegkundigen extra in het zonnetje gezet.
- 18 Hemelvaartsdag (Christendom).
- 22 Dag van de Praktijkondersteuner (spilfunctie in de huisartsenpraktijk).

MEI 2023

MA 1

- Dag van de Arbeid

DI 2

- Wereld Astma Dag

WO 3

DO 4

- Nationale Dodenherdenking

VR 5

- Nationale Bevrijdingsdag
- Internationale Dag van de Handhygiëne

ZA 6

- Wesak
- Internationale Bellenblaasdag

ZO 7

MA 8

DI 9

- Europese Dag van de Beroerte
- Lag Ba'omer
- Dag van Europa

WO 10

- Nationale Offline Dag

DO 11

- IJsheiligen

VR 12

- IJsheiligen
- Dag van de Zorg / Dag van de Verpleging

ZA 13

- IJsheiligen
- Nationale Molendag

ZO 14

- IJsheiligen
- Nationale Molendag
- Moederdag

MA 15

- Internationale Dag van het Gezin (Familiedag)
- Wereld Meditatie Dag

DI 16

- Internationale Dag van het Samenleven in Vrede

WO 17

- Verjaardag Koningin Máxima
- Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie

DO 18

- Hemelvaartsdag

VR 19

- Wereld Huisartsen Dag

ZA 20

- Annie MG Smidtdag

ZO 21

- Werelddag voor Culturele Ontwikkeling

MA 22

- Dag van de Praktijkondersteuner

DI 23

WO 24

DO 25

- Fiets naar je werk Dag

VR 26

- Sjavoeet

ZA 27

- Sjavoeet
- Luilak

ZO 28

- Pinksteren

MA 29

- Pinksteren

DI 30

WO 31

- 26-27 Sjavoeet (Wekenfeest): precies zeven weken na Pesach staat de Joodse gemeenschap stil bij de uittocht uit Egypte naar de voet van de berg Sinai, waar God hen de Tien Geboden gaf (Jodendom).
- 27 Luilak: langslapers en te-laat-komers worden geplaagd, door in de vroege morgenuren veel lawaai te maken op straat.
- 28-29 Pinksteren: op de vijftigste dag na Pasen herdenken Christenen dat de Heilige Geest neerdaalde over de apostelen.

JUNI 2023

Wereld Humanisme Dag: erkenning dat de mens samen met de medemens zin en inhoud aan het leven geeft.

Wereld Humanisme Dag

Het humanisme is een levensbeschouwing waarin de mens het vertrekpunt is. Humanisten gaan ervan uit dat de mens uit evolutie is ontstaan, dat het universum een onverklaarbaar natuurlijk verschijnsel is en dat dit leven ons enige leven is.

Of er wel of geen God bestaat, dat kan een mens niet weten. Wat men wel weet is dat de mens met het verstand, intuïtie en samen met medemens, inhoud en zin aan het leven kan geven. En dat ieder eigen antwoorden zoekt op vragen als 'Wat maakt het leven waardevol?' en 'Wat is een goed leven?'.

Vrije denkers

Het humanisme stelt, dat de ware kijk op het leven niet bestaat. Daarom heeft het humanisme geen dogma's. Een dogma is iets, dat bijvoorbeeld bij godsdiensten, politieke partijen, sociale klassen of organisaties een vaststaand feit is en waar men niet over mag of kan twijfelen. Het humanisme staat open voor invloeden vanuit andere levensovertuigingen. Reflectie en dialoog horen erbij. Het humanisme heeft vele vrije denkers als inspiratiebron, zoals de Griekse filosoof Socrates. Socrates gaf aan dat zelfkennis en zelfverwezenlijking voor elk mens van belang is.

Zelfbeschikking

Het moderne humanisme kenmerkt zich door de behoefte aan zelfbeschikking en zelfontplooiing. Het staat voor waarden als vrijheid, verantwoordelijkheid, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. Miljoenen mensen in Nederland denken en leven volgens het humanistische gedachtegoed, maar noemen zichzelf geen humanist. Sommigen noemen zich atheïst of agnost. Anderen geven zichzelf liever geen label of ze twijfelen. In 1946 werd het Humanistisch Verbond opgericht. Met als doel om niet-gelovigen ook een levensbeschouwelijk 'onderdak' te bieden.

21 juni 2023

JUNI 2023

DO 1

• Internationale Dag van het Kind

VR 2

ZA 3

ZO 4

• Nationale Opa en Oma Dag

MA 5

DI 6

WO 7

DO 8

VR 9

ZA 10

• Wereld Breidag

ZO 11

MA 12

• Werelddag tegen Kinderarbeid

DI 13

WO 14

DO 15

VR 16

ZA 17

ZO 18

• Vaderdag

MA 19

DI 20

• Wereld Vluchtelingen Dag

WO 21

• Start van de Zomer
• Midzomerdag
• Wereld Humanisme Dag

DO 22

• Duanwu Jie

VR 23

ZA 24

• Nederlandse Veteranendag
• Roze Zaterdag

ZO 25

MA 26

• Hadj

DI 27

• Hadj

WO 28

• Hadj
• Eid al-Adha

DO 29

• Hadj
• Eid al-Adha

VR 30

• Hadj
• Eid al-Adha

- 4** Nationale Opa en Oma dag: grootouders en overgrootouders worden in het zonnetje gezet.
21 Midzomerdag: een oud Germaans feest om de langste dag van het jaar te vieren.
22 Duanwu Jie: Drakenbootfestival.
24 Nederlandse Veteranendag: officiële herdenking van en eerbetoon aan de inmiddels ruim 115.000 veteranen die zich hebben ingezet in dienst van de vrede, nu en in het verleden.

- 24** Roze Zaterdag: vindt dit jaar in Goes plaats. Aanleiding zijn de rellen die op de laatste zaterdag van juni in 1969 uitbraken nadat de politie een homobar in New York was binnengevallen. De rellen leidden tot de georganiseerde strijd voor de rechten voor homo's en lesbiennes.
26-30 Hadj: bedevaart naar Mekka (Islam).
28-30 Offerfeest Eid al-Adha. Herdacht wordt dat Allah aan profeet Ibrahim vroeg om zijn zoon Ismaël te offeren, als bewijs van trouw. Tegenwoordig slachten Moslimfamilies op de eerste dag van het Offerfeest een schaap, geit, koe, os, buffel of kameel en delen dit met familie en vrienden. Eid al-Adha is het belangrijkste feest van de islam en duurt drie dagen.

JULI 2023

FOTO: CHARLES ROFFEY

Keti Koti

Op 1 juli herdenken Surinamers, Antillianen en Afrikanen, maar ook steeds meer andere mensen, dat Nederland op 1 juli 1863 de slavernij afschafte in Suriname en op de Nederlandse Antillen. De ongeveer 40.000 tot slaaf gemaakte mensen kwamen 'vrij'. Maar in werkelijkheid werden ze verplicht nog 10 jaar als contractarbeider te blijven werken.

Dag der Vrijheden

In Suriname heet deze dag officieel 'Dag der Vrijheden'. De alledaagse naam is Keti Koti, de gebroken ketenen of 'feest voor vele Surinamers'. Het is een uitbundig feest met veel muziek. Vrouwen dragen veelkleurige feestjurken (de kotomisis).

Deze jurken hadden ten tijde van de slavernij ook een communicatieve betekenis. De tot slaaf gemaakten mochten niet met elkaar communiceren en gaven elkaar daarom boodschappen via hun kleding. Aan de hoofddoek van een vrouw kon je bijvoorbeeld haar gemoedstoestand aflezen. Stonden de punten omlaag dan was ze blij. Stonden er veel punten omhoog dan kon je maar beter uit haar buurt blijven.

Djogo en Djindja biri

Tijdens Keti Koti - dat doorgaat tot in de vroege ochtenduur - proosten de feestgangers met djogo (bier) en djindja biri (gemberbier) op het zoete gevoel dat de verbroken ketenen hebben gebracht. Keti Koti is voor de Surinaamse, Antilliaanse en Afrikaanse gemeenschap een erkenning van hun verleden. In Amsterdam wordt na Keti Koti ook het Kwakoe festival georganiseerd. Dat is een gevarieerd multicultureel evenement met muziek, sport, eten, dansen en ontmoeting.

Keti Koti: uitbundig gevierd feest waarbij vrouwen kleurrijke kotomisis (feestjurken) dragen.

1 juli 2023

JULI 2023

ZA 1

- Keti Koti
- Nationale Herdenking Slavernijverleden
- Tour de France (t/m 23 juli)

ZO 2

MA 3

DI 4

WO 5

DO 6

- Wereld Kus Dag

VR 7

ZA 8

ZO 9

MA 10

DI 11

WO 12

DO 13

VR 14

ZA 15

- Kwaku Zomer Festival

ZO 16

- Kwaku Zomer Festival

MA 17

DI 18

- Nelson Mandela Dag
- Wandelvierdaagse Nijmegen (t/m 21 juli)

WO 19

- Muharram

DO 20

VR 21

ZA 22

- Kwaku Zomer Festival

ZO 23

- Kwaku Zomer Festival

MA 24

- Roze Maandag

DI 25

WO 26

DO 27

- Tisja Beav

VR 28

- Systeembeheerdersdag

ZA 29

- Kwaku Zomer Festival
- Pride Amsterdam

ZO 30

- Kwaku Zomer Festival
- Pride Amsterdam
- Dag van de Vriendschap

MA 31

- Pride Amsterdam

- 15** (15 juli - 5 augustus) Kwaku Zomer Festival, 4 weekenden: viering van culturele diversiteit en identiteit in stadsdeel Amsterdam Zuidoost.
- 18-21** Vierdaagse in Nijmegen (wandel evenement).
- 19** Muharram: Islamitisch Nieuwjaar.
- 27** Tisja Beav: treurdag om Jeruzalem (Jodendom).
- 24** Roze Maandag: homo-emanipatie en -integratie evenement in Tilburg.
- 28** Systeembeheerdersdag: dag om de ICT-collega's te bedanken voor alle hulp en geduld bij het oplossen van computer- en netwerkproblemen.

AUGUSTUS 2023

Pride Amsterdam: festival om te vieren dat ieder mens mag zijn wie hij/zij is en mag houden van wie hij/zij wil.

Pride Amsterdam

In New York vindt op 28 juni 1969 alweer een politie-inval plaats in homobar Stonewall Inn. Deze keer komen de aanwezigen in opstand tegen de discriminatie en vernederingen. De rellen duren enkele dagen. Dit verzet wordt als het begin gezien van de georganiseerde strijd voor de rechten van homomannen, lesbiennes, biseksuelen, transgenders en travestieten.

Bewustwording

Nederland kent een lange historie van homo bewustwording. In 1946 wordt de Shakespeare club opgericht, die later een andere naam krijgt, namelijk COC (Cultuur- en Ontspanningscentrum). In 1964 ontstaat vanuit het COC de Stichting Dialoog, bedoeld om gesprekken tussen hetero- en homoseksuelen op gang te brengen ter bevordering van de integratie. Drie jaar later wordt de Schorerstichting opgericht, het eerste consultatiebureau voor homoseksualiteit ter wereld. En in 1980 verschijnt het eerste nummer van de Gay Krant.

Roze Loper

Het eerste huwelijk tussen mensen van gelijk geslacht, vond op 1 april 2001 plaats in het gemeentehuis van Amsterdam.

En in 2010 krijgt Amstelring-locatie De Rietvinck als eerste zorgcentrum van Nederland het kwaliteitscertificaat de Roze Loper. Dat is het landelijke keurmerk van homovriendelijkheid in verpleeghuizen en verzorgingshuizen. Het is een teken dat er aandacht is voor seksuele diversiteit, bij cliënten en medewerkers.

Om de roze-emancipatie te vieren en er bewust van te blijven, vindt jaarlijks in augustus de Pride plaats, met als hoogtepunt de uitbundige rondvaarttocht door de Amsterdamse grachten.

29 juli t/m 6 augustus 2023

AUGUSTUS 2023

DI 1

- Pride Amsterdam
- Asalha Puja

WO 2

- Pride Amsterdam

DO 3

- Pride Amsterdam

VR 4

- Pride Amsterdam

ZA 5

- Pride Amsterdam
- Canal Pride Amsterdam
- Kwaku Zomer Festival

ZO 6

- Pride Amsterdam
- Kwaku Zomer Festival

MA 7

- Transgenderrechten-
dag

DI 8

- Internationale
Kattendag

WO 9

- Dag der Inheemsen

DO 10

VR 11

ZA 12

- Dag van de Jeugd

ZO 13

MA 14

DI 15

- Nationale Indië
Herdenking

WO 16

DO 17

VR 18

ZA 19

ZO 20

MA 21

- Hartjesdag

DI 22

WO 23

- Internationale Dag ter
Herinnering aan de
Slavenhandel en de
Afschaffing daarvan

DO 24

VR 25

ZA 26

ZO 27

MA 28

DI 29

- Internationale Dag ter
Herinnering aan de
Slavenhandel en de
Afschaffing daarvan

WO 30

DO 31

jul/aug (29 juli – 6 augustus) Pride Amsterdam met op 5 augustus de Canal Pride Amsterdam .

1 Asalha Puja (Dharma Day): Theravada-boeddhisten herdenken de eerste prediking van Boedha. Asalha markeert ook het begin van de regentijd in Zuidoost-Azië.

9 Dag der Inheemsen. In Suriname een officiële vrije dag.

15 Nationale Indië herdenking: de Japanse capitulatie en de bevrijding van Nederlands Indië worden herdacht en daarmee ook het einde van de Tweede Wereldoorlog in 1945.

21 Hartjesdag: vroeger werden op Hartjesdag vuurtjes gestookt en zamelden kinderen geld in voor vuurwerk dat 's avonds werd afgestoken. Later werd het een soort carnaval. Tegenwoordig is Hartjesdag een meerdaags festival op de Zeedijk, een van de oudste straten van Amsterdam.

SEPTEMBER 2023

Dag van de Thuiszorg

Thuis- en Wijkzorgmedewerkers hebben een bijzondere baan. Ze gaan van deur tot deur met de fiets, scooter of auto en lossen zelfstandig allerlei problemen op. Geen dag is hetzelfde. Er is nooit een kant-en-klare oplossing.

Het werk is bij mensen thuis. En daarom is er creativiteit nodig om het werk te kunnen doen. Verwarde cliënt? Een echtelijk conflict? Piepklein badkamertje? Steile trap? Geen hooglaag-bed? Geen eten of schone handdoek in de kast? Thuiszorgmedewerkers en wijkverpleegkundigen komen allerlei obstakels tegen, maar weten het op te lossen, samen met anderen.

Veelzijdig

Begeleiders, helpenden, verzorgenden en verpleegkundigen in de wijk bieden een luisterend oor, geven advies en maken het leven thuis net wat aangener. Zij helpen met zelfzorg, wassen, aankleden en steunkousen. Ze verzorgen de maaltijd, wonden, geven injecties, helpen met medicatie, verzorgen een stoma of katheter, zorgen voor pijnbestrijding en geven palliatieve zorg en nachtzorg. Zij betrekken gezinsleden erbij en leren hen hoe zij kunnen helpen.

Problemen oplossen

Deze zorgmedewerkers zijn kanjers in zelfstandig werken en problemen oplossen. Zij werken in kleine zelfsturende teams. Door hun werk kunnen mensen eerder uit het ziekenhuis terug naar huis en hoeven zij minder snel naar een verpleeghuis. Op de Dag van de Thuiszorg verdienen daarom al deze medewerkers een grote pluim!

Dag van de Thuiszorg: Een pluim voor alle thuiszorgmedewerkers: kanjers in zelfstandig werken en het oplossen van problemen.

27 september 2023

SEPTEMBER 2023

VR 1

ZA 2

ZO 3

MA 4

DI 5

- Duurzame dinsdag
- Internationale Dag van de Liefdadigheid

WO 6

DO 7

VR 8

- Wereld-alfabetiseringsdag

ZA 9

- Open Monumentendag

ZO 10

- Open Monumentendag

MA 11

DI 12

- Mindfulness Day

WO 13

DO 14

VR 15

- Internationale Dag van de Democratie

ZA 16

- Rosj Hasjana

ZO 17

- Rosj Hasjana

MA 18

- Ganesh Chaturthi

DI 19

- Dag van de Diëtist
- Prinsjesdag

WO 20

DO 21

- Wereld Alzheimer Dag
- Internationale Dag van de Vrede

VR 22

ZA 23

- Begin van de herfst
- Burendag
- Wereld Doven Dag

ZO 24

MA 25

- Jom Kippoer

DI 26

- Dag van de Thuiszorg
- Dag van de Apothekersassistent

WO 27

- Mawlid an-Nabi

DO 28

- Week tegen eenzaamheid

VR 29

- Pitra Paksj (t/m 14 okt)
- Week tegen eenzaamheid

ZA 30

- Week tegen eenzaamheid
- Soekot
- Broers en Zussen Dag

12 Mindfulness Day (Boeddhisme).

16-17 Rosj Hasjana: Joods Nieuwjaar.

18 Ganesh Chaturthi: geboortedag van Ganesha, de olifant-hoofdige zoon van Shiva en Parvati, die aanbeden wordt als god van de wijsheid, welvaart en goed geluk (Hindoeïsme).

19 Prinsjesdag: de koning leest in de Ridderzaal in Den Haag de troonrede voor. Dat zijn de globale plannen voor het jaar erop.

27 Mawlid an-Nabi: geboortedag Mohammed (Islam).

29 (29 september - 14 oktober) Pitra Paksj: Hindoes eren hun voorouders met ceremonies en offergaven, zoals voedsel en bloemen (Hindoeïsme).

23 Burendag: samen met je burens iets goeds doen, voor elkaar en voor de buurt.

25 Jom Kippoer: grote verzoendag (Jodendom).

27 Mawlid an-Nabi: geboortedag Mohammed (Islam).

28 (28 september - 4 oktober) Week tegen eenzaamheid: in heel Nederland vinden activiteiten plaats om eenzaamheid tegen te gaan.

30 (30 september - 6 oktober) Soekot: Loofhuttenfeest (Jodendom).

OKTOBER 2023

Nationale Ouderendag

'Ik mis mijn bezoeken aan de Dappermarkt'. 'Mijn kleindochter kan appen met haar mobiele telefoon. Dat wil ik ook kunnen'. 'Ik wil nog een keer naar mijn oude huis op Ameland'. 'Vroeger ging ik vaak naar een museum, ik mis dat erg'.

Bijna alle ouderen willen van hun leven genieten. Dingen beleven, onderdeel uitmaken van de samenleving, iets doen en ondernemen. Ook als ze lichamelijke klachten hebben of afhankelijk zijn van anderen. Een kleine of grote wens van een oudere vervullen, dat is waar het bij de Nationale Ouderendag over gaat.

Een kleine moeite

Veel ouderen hebben wensen die ze in hun eentje niet meer kunnen vervullen. Misschien praten ze er nooit over. Maar hopen zij in stilte dat hun wens ooit wordt vervuld. Vaak is het een kleine moeite voor familie, vrienden, kennissen of burens om iets moois te realiseren. Daarom vervullen we op 'Nationale Ouderendag' kleine en grotere wensen van ouderen.

Van betekenis zijn voor een ander, dat geeft een goed gevoel. Daarom is het mooi dat mensen zich inzetten om ouderen te ondersteunen. Door een bezoekje, een boodschap te doen of een wens te helpen vervullen.

Contact blijven houden

Ook toekomstige ouderen kunnen voor anderen van betekenis zijn door 'bewust sociaal actief te blijven'. Denk bijvoorbeeld aan: contact blijven houden met andere mensen, deel uitmaken van sociale groepen, gebruik maken van faciliteiten in de buurt, hulp accepteren waar nodig en zelf ook hulp aanbieden waar kan. Gezond, gezellig en fijn ouder worden is een kunst!

Nationale Ouderendag: we vervullen kleine en grotere wensen van ouderen, voor wie het lastiger is om nog iets bijzonders te doen.

6 oktober 2023

OKTOBER 2023

ZO 1

- Week tegen eenzaamheid
- Soekot
- Dag van de Vegetariër

MA 2

- Week tegen eenzaamheid
- Soekot

DI 3

- Week tegen eenzaamheid
- Soekot

WO 4

- Week tegen eenzaamheid
- Soekot
- Dierendag
- Herdenking Bijlmerramp

DO 5

- Soekot

VR 6

- Soekot
- Nationale Ouderendag

ZA 7

- Weekend van de Wetenschap

ZO 8

- Weekend van de Wetenschap
- Internationale Dag van de Palliatieve Zorg

MA 9

DI 10

- Dag van Curaçao
- Landelijke Dag Psychische Gezondheid

WO 11

- Coming Out Day

DO 12

- Wereld Reuma Dag

VR 13

ZA 14

ZO 15

- Marathon van Amsterdam
- Navrati

MA 16

- Navrati

DI 17

- Navrati

WO 18

- Navrati

DO 19

- Navrati

VR 20

- Navrati

ZA 21

- Navrati

ZO 22

- Navrati
- Nationale Bijbelzondag
- Wereldstotterdag

MA 23

- Navrati

DI 24

WO 25

DO 26

VR 27

- Wereld Ergotherapie Dag

ZA 28

- Nacht van de Nacht

ZO 29

- Start Wintertijd

MA 30

DI 31

- Halloween

sept/okt (28 september - 4 oktober) Week tegen eenzaamheid: in heel Nederland vinden activiteiten plaats om eenzaamheid tegen te gaan.

sept/okt (30 september - 6 oktober) Soekot: Loofhuttenfeest (Jodendom).

6 Nationale Ouderendag: feestdag waarop ouderen in het zonnetje worden gezet.

10 Dag van Curaçao: Curaçao werd op 10 oktober 2010 een zelfstandig land binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

15-23 Navrati: tweede periode van negen dagen durende festiviteiten, die afgesloten worden met Dussehra - Vijaya Dashami (Hindoeïsme).

28 Nacht van de Nacht: einde van de zomertijd. Sommige gemeentes, bedrijven en huishoudens doen deze avond hun lampen uit. Om aandacht te vragen voor energiebesparing en nachtelijke lichtvervuiling.

31 Halloween: kinderen verkleeden zich en als het donker wordt bellen ze aan bij huizen in de buurt die versierd zijn met pompoenen lichtjes, en roepen 'trick or treat'. Feest voortkomend uit Allerheiligenavond.

NOVEMBER 2023

Allerheiligen en Allerzielen

De Rooms-Katholieke kerk staat tijdens Allerzielen stil bij de zielen van gestorven mensen die nog niet in de hemel zijn. Volgens het Katholieke geloof verblijft hun ziel nog in het vagevuur. Met speciale gebeden, het noemen van hun naam en een bezoek aan de begraafplaats kunnen de levenden hen helpen om in de hemel te komen. Allerzielen bestaat sinds de twaalfde eeuw. De dag ervoor vindt Allerheiligen plaats. Tijdens Allerheiligen worden alle heiligen en martelaren herdacht.

Rituelen rondom sterfelijkheid

Deze oude Rooms-Katholieke rituelen rondom sterfelijkheid, de dood en het laatste oordeel zijn in de loop der tijd door niet-gelovigen overgenomen. Er ontstonden herdenkingen met theater, kunst, muziek en vertellingen. Bijvoorbeeld over de (tijdelijke) terugkeer van doden, lichtjes die hen daarbij de weg wijzen, kerkklokken die luiden en gekruiste bosjes stro op de graven, als afweer tegen het kwade. Deze individuele geloofsvoorstellingen hielden soms nog tot in de twintigste eeuw stand.

Halloween

Vroeger vonden de voorbereidingen van Allerheiligen en Allerzielen plaats op Allerheiligenavond. Allerheiligenavond wordt in het Engels 'Halloween' of 'All Hallows eve(ning)' genoemd. In Engeland heeft Halloween zich sinds de zestiende eeuw verder ontwikkeld en is van daaruit verspreid naar andere delen van de wereld. Halloween heeft niets met de kerk te maken en staat los van Allerheiligen en Allerzielen.

Tegenwoordig vinden op Allerzielen en Allerheiligen allerlei muzikale en wereldlijke feesten plaats. Ook in veel van onze woonzorgcentra herdenken wij rond deze tijd de overleden bewoners.

Allerheiligen en Allerzielen: katholieke rituelen rondom sterfelijkheid, de dood en het laatste oordeel.

1 en 2 november 2023

NOVEMBER 2023

WO 1

- Allerheiligen
- Wereld Veganisme Dag

DO 2

- Allerzielen

VR 3

ZA 4

ZO 5

MA 6

DI 7

WO 8

DO 9

VR 10

- Dag van de Mantelzorg

ZA 11

- Sint Maarten

ZO 12

- Divali

MA 13

DI 14

- Wereld Diabetes Dag

WO 15

DO 16

- Internationale Dag van de Verdraagzaamheid
- Werelddag voor de Filosofie

VR 17

ZA 18

- Intocht Sinterklaas

ZO 19

MA 20

- Internationale Transgender Gedenkdag

DI 21

WO 22

DO 23

VR 24

- Verander je Wachtwoorden Dag

ZA 25

- Srefidensi Dey

ZO 26

- Herdenking Hannie Schaft

MA 27

- Loi Kratong

DI 28

WO 29

DO 30

- Amsterdam Light Festival (t/m 21 jan 2024)

- 10** Dag van de Mantelzorg: op deze dag worden mantelzorgers in het zonnetje gezet.
11 Sint Maarten: naamdag van Sint Maarten. Tegen de avond gaan kinderen met lampionnen langs de deuren en zingen liedjes voor snoep.
12 Divali: Hindoeïstisch lichtjesfeest. Divali betekent 'rij lichtjes' en draait om de overwinning van het goede over het kwade.
20 Internationale Transgender Gedenkdag: stilstaan bij de mensen die zijn vermoord als gevolg van transfobie en aandacht voor het geweld tegen transgenders.
25 Srefidensi Dey: onafhankelijkheidsdag Suriname.
26 Herdenking Hannie Schaft, de bekendste Nederlandse verzetsstrijdster tijdens de Tweede Wereldoorlog.
27 Loi Kratong: feest van het licht (Boeddhisme).

DECEMBER 2023

Midwinterdag: de langste nacht van het jaar: de zomer, het licht en de warmte komen er weer aan.

Midwinterdag

De zon verbindt alles en iedereen op aarde. Al eeuwen zien mensen de zon elke dag opkomen en weer ondergaan. Mensen waren zich in het verre verleden zeer bewust van natuurverschijnselen, omdat de groei van gewassen, de aanwezigheid van dieren en dus het eigen voortbestaan ervan af hing. Ze zagen dat de zon dagelijks in een baan langs de hemel ging en steeds op een iets ander punt aan de horizon onderging. Ze merkten dat de hoogte van de zon veranderde en dat de zon bepaalde periodes lang aan de hemel bleef (zomer/warm), maar ook korter (winter/koud).

Waarschijnlijk hielden sommige culturen met stenen of stokken het verloop van de zon bij. Het gedrag van de zon leren kennen was van levensbelang, voor het zaaien, oogsten, jagen en vissen.

Een magisch moment

De dag waarop de donkere winterperiode ten einde kwam en de zon 'besloot' weer langer te gaan schijnen, was een magisch moment. Oude religies zagen het als de geboorte van een nieuwe god of godin. Deze god zou zorgen voor een nieuw warm seizoen en voor de vruchtbaarheid van de aarde. Het was belangrijk om deze god te vereren en welkom te heten met feestelijkheden. En, omdat het nog winters en donker was, gebeurde dat met veel licht, vuur en lawaai. Soms werd een brandend wiel of rad gebruikt.

Op het Noordelijk halfrond is de nacht van 21 op 22 december de langste nacht van het jaar: midwinter. Midwinterfeesten – zoals het Joelfeest – gaan over de terugkeer van het licht. Dit oud-Germaanse feest wordt nog steeds in delen van West- en Noord Europa gevierd. Sommige kerstgebruiken zijn tot dit feest te herleiden: het aansteken van lichten, de versierde boom en gezamenlijke maaltijden.

22 december

DECEMBER 2023

VR 1

- Wereld Aidsdag

ZA 2

ZO 3

- Eerste adventszondag
- Internationale Dag voor Mensen met een Beperking

MA 4

DI 5

- Sinterklaasavond

WO 6

DO 7

- Nationale Vrijwilligersdag

VR 8

- Bodhi Dag
- Paarse Vrijdag
- Chanoeka

ZA 9

- Chanoeka

ZO 10

- Chanoeka
- Dag van de Mensenrechten

MA 11

- Chanoeka

DI 12

- Chanoeka

WO 13

- Chanoeka

DO 14

- Chanoeka

VR 15

- Chanoeka
- Koninkrijksdag
- Naturalisatiedag

ZA 16

- Chanoeka

ZO 17

MA 18

DI 19

WO 20

DO 21

VR 22

- Midwinterdag
- Start van de winter

ZA 23

ZO 24

- Kerstavond

MA 25

- Kerst

DI 26

- Kerst

WO 27

DO 28

VR 29

ZA 30

ZA 31

- Oudejaarsavond

- 3** Eerste adventszondag. De adventstijd begint vier zondagen voor Kerstmis. Advent is de tijd van voorbereiding op het kerstfeest; de periode waarin de komst en wederkomst van Jezus Christus wordt verwacht (Christendom).
- 7** Nationale Vrijwilligersdag: dag waarop vrijwilligers in het zonnetje worden gezet.
- 8** Bodhi Dag (Verlichting van Boeddha).
- 8** Paarse Vrijdag: door op deze dag de kleur paars te dragen tonen mensen hun solidariteit met homo- en biseksuele, lesbische en transgender jongeren.

- 8-16** Chanoeka: lichtjesfeest en toewijdingsfeest (Jodendom).
- 15** Koninkrijksdag: op 15 december 1954 werd het statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden getekend door Koningin Juliana. Het Koninkrijk der Nederlanden bestond toen uit Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen. Nu vindt op 15 december het Koninkrijksconcert plaats.
- 15** Naturalisatiedag: mensen die tot Nederlander genaturaliseerd worden, ontvangen de officiële verklaring dat ze Nederlander zijn geworden. Jaarlijks verwerkt de IND (Immigratie en Naturalisatiedienst) 25.000 verzoeken tot naturalisatie.

Valentijnsdag (14 februari): Valentijnsdag begon in Nederland aan het eind van de jaren veertig. Het is een dag waarop geliefden elkaar extra aandacht geven met bijvoorbeeld cadeautjes, bloemen of kaarten.

Pasen (9-10 april): een belangrijk Christelijk feest. Herdacht wordt dat Jezus uit de dood is opgestaan. Op Goede Vrijdag stierf Jezus aan het kruis, op de berg Golgotha, bij de stad Jeruzalem. De zaterdag daarna (Stille Zaterdag) werd gewaakt bij zijn graf. Maar op Paaszondag trof men een leeg graf aan. Jezus was uit de dood opgestaan. Christenen geloven dat leven en liefde de dood overwint.

Dag van de verpleging (12 mei): Florence Nightingale (1820-1910) is een wereldberoemde Engelse verpleegkundige. Ze was ervan overtuigd dat ook vrouwen 'echt werk' kunnen doen. Staatshoofden, zoals koningin Sophie van Württemberg vroegen haar advies. Nightingale wordt beschouwd als de grondlegger van de moderne verpleegkunde. De Internationale Dag van de Verpleging is op haar geboortedag: 12 mei.

Bodhi dag (8 december): Mahayana-boeddhisten herdenken op Bodhi-dag dat de Boeddha (Prins Siddhartha) na dagenlange meditatie onder een vijgenboom, het ware inzicht - de verlichting - kreeg.

Voor alle mensen

Amstelring streeft ernaar om een afspiegeling te zijn van de samenleving. Verschillende leefstijlen en culturele achtergronden vormen de pijlers van onze organisatie. Juist die grote verscheidenheid en het onderlinge respect kan een veilige haven zijn voor cliënten, en medewerkers een positief werkklimaat bieden. Het gaat om diversiteit in de breedste zin van het woord: jong en oud, religieus en niet-religieus, mensen met hun 'roots' in Nederland en mensen met hun 'roots' in een ander land.

De sfeer in onze locaties is open, toegankelijk en tolerant. Dat is niet altijd vanzelfsprekend, maar mede het gevolg van onze gezamenlijke inzet. Opgedane kennis wordt gedeeld, door met elkaar in gesprek te gaan. Op kleine en grote schaal ontstaan initiatieven die het welzijn van cliënten en het werkplezier van medewerkers en vrijwilligers vergroot.

Ook het vieren van speciale dagen, feesten en verschillende gedenkdagen kan bijdragen aan het gevoel welkom te zijn. Deze kalender laat zien dat er volop gelegenheid is om kennis te maken met andere leefstijlen, culturen en religies. Hiernaast enkele tips die helpen om de essentie van een feest of gedenkdag beter te begrijpen en inzichtelijk te maken.

Een cultureel feest organiseren

- Verzamel ideeën, put uit informele contacten, zoek op internet, vraag om raad bij je collega's (ook uit andere locaties), bewoners en familieleden.
- Vraag de geestelijk verzorger om uitleg te geven over de diepere betekenis van het feest of nodig bijvoorbeeld een imam, pandit, pastor uit. En vergeet je collega's niet, ook zij kunnen je waarschijnlijk veel vertellen over feesten en vieringen.
- Verdiep je in de achtergrond: welke wensen worden uitgesproken? Bijvoorbeeld: Mubarak ramadan, prettige kerstdagen en ....
- Doe het samen met collega's en vrijwilligers en ook met cliënten en hun familieleden.
- Leer van elkaar: wie heeft al eens een dergelijk feest of viering georganiseerd? Wat liep goed, wat moest anders/beter?
- Breng je idee zo enthousiast, dat ook anderen enthousiast worden.

Tips voor een succesvolle viering

- Geld: maak een begroting voor het feest en vraag budget.
- Locatie: is er in het gebouw een geschikte ruimte (genoeg zitplaatsen, loopruimte, toegankelijk voor rolstoelen)?
- Faciliteiten: is er een geluidsinstallatie, microfoon, eventueel beeldscherm, etc.
- Decoratie en versiering: vlag van het land, ballonnen, en afhankelijk van het feest bijvoorbeeld: palmbomen, klederdracht poppen, felgekleurde raffia parasols, lichtjes, enzovoort.
- Kleding: vraag bewoners en medewerkers in 'klederdracht' (land van herkomst) te komen. Of organiseer bijvoorbeeld samen met een (basis)school uit de buurt een modeshow met traditionele kleding. Organiseer een dansshow in traditionele kledij.
- Muziek: zorg voor een passend lied. Print de tekst en verspreid het onder bezoekers (meezingen). Draai muziek tussendoor of nodig een artiest of zanggroep uit. Deel muziekinstrumenten uit.
- Eten: zorg voor traditionele hapjes en drankjes. Bijvoorbeeld vegetarisch bij diwali feest en halal bij islamitische feesten. Vraag collega's om advies.
- Maak een programma en bedenk een alternatief plan voor 'noodgevallen'.
- Maak foto's en schrijf een artikeltje voor je locatieblad en facebook. Maak het bekend aan de lokale media, zoals de wijkblaadjes en huis-aan-huis-kranten.
- Is er eventueel een kleine attentie na afloop voor bezoekers?
- En niet te vergeten: wie wil je uitnodigen, ook familie en buurtbewoners? Moeten zij zich vooraf aanmelden of mogen ze gewoon binnenlopen? Zo ja, is er een maximum aan het aantal gasten? Is de entree gratis of vraag je een (bescheiden) entreeprijs?

Colofon

Deze kalender is een initiatief van:

Werkgroep Diversiteit Amstelring
© Amstelring, november 2022
www.amstelring.nl

Tekst en samenstelling:

Antonette Bergmans (communicatieadviseur)
Anton Koolwijk (geestelijk verzorger/aandachtsvelder diversiteit)
Hanne Zweers (geestelijk verzorger)

Opmaak en druk:

Aranea Grafimedia, Zaandam

